

อาชญากรรมทางเทคโนโลยี : กฎหมายและแนวทางการป้องกันแบบบูรณาการ

The Technological Crimes : Law and Integrative Practical Prevention Strategies

อภิชาติ บวบชม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Apichart Buabkhom

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

E-mail: apichartbuabkhom@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี กฎหมายและบทลงโทษอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ตลอดจนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี แบบบูรณาการ อาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือ เครื่องมือทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ความผิดจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีแบ่ง ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่ม 1 ความผิดที่เกิดขึ้นกับข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ กลุ่ม 2 ฉ้อโกงหรือหลอกลวง โดยการใช้ข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์มากระทำความผิด หลอกลวง ปกปิดเท็จจริงที่ควรบอก แสดงตนเป็นบุคคล อื่น โดยอาศัยความเชื่อใจ ความโลภ ความหลง ความกลัว กลุ่ม 3 ฉ้อโกงประชาชน หลอกลวงให้ทำการลงทุน หรือทำธุรกิจ โดยการใช้ข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์มากระทำความผิด หลอกลวง ปกปิดเท็จจริงที่ควรบอก แสดง ตนเป็นบุคคลอื่น กลุ่ม 4 ใช้เทคโนโลยีกระทำให้เกิดความเสียหายต่อเสรีภาพ ชื่อเสียง ความผิดทางเพศและ ต่อผู้เยาว์ ความผิดของอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นความผิดและมีบทลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เป็นหลัก และมีกฎหมายอื่น ได้แก่ ประมวลกฎหมาย อาญา และพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 แนวทางการป้องกัน อาชญากรรมทางเทคโนโลยีแบบบูรณาการที่เหมาะสม มี 2 ประการ ดังนี้ 1) มาตรการเชิงบริหารหรือเชิง นโยบาย 2) มาตรการเชิงปฏิบัติ องค์ความรู้ใหม่ คือ การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรม ทางเทคโนโลยีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องผ่านทางสื่อสังคม การพัฒนาซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันเพื่อการดักจับ มิจฉาชีพที่ก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี และการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายที่ให้ความรู้ แจ้งข้อมูลและข่าวสาร ต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เพื่อเป็นการป้องกันภัยจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

คำสำคัญ : อาชญากรรมทางเทคโนโลยี; กฎหมายและบทลงโทษอาชญากรรมทางเทคโนโลยี; แนวทางการ ป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีแบบบูรณาการ

Abstracts

This academic article aims to provide knowledge and understanding of technological crimes, laws, and the prosecution of technological crimes activities, as well as appropriate Integrative practical prevention strategies. Technology crimes are any actions related to the use of computers or various technology tools that cause harm to others. Technology crimes are divided into four groups. Group 1 involves cyber dependent crime. Group 2 includes fraud or deception through the misuse of information or computer systems, presenting false information that should be disclosed, pretending to be someone else, relying on trust, greed, deception, or fear. Group 3 involves defrauding the public to invest or conduct business using information or computer systems to commit fraud, deception, or misrepresentation that should be disclosed, pretending to be someone else. Group 4 involves using technology to cause harm to freedom, reputation, sexual offenses, and minors. Technological crimes are offenses with penalties under The Computer Crime Act B.E. 2550(2007) and other laws, including the Criminal Code and Emergency decree on Borrowings which are Regarded as Publish Cheating and Fraud, B.E. 2527 (1984). Integrated and appropriate preventive measures for technological crimes include management or policy measures and practical measures. New knowledge involves public relations and education about technological crimes and relevant laws through online media, developing software and applications to detect cybercrimes and forming networks that provide information and news about technology-related crimes to prevent the dangers of technology-related crimes.

Keywords : Technological crimes; Law and Punishments of technological crimes; Integrative Practical Prevention Strategies

บทนำ

จากสถิติการรับแจ้งความออนไลน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งรายงานตั้งแต่ 1 มีนาคม พ.ศ.2565- 31 พฤษภาคม 2566 พบว่า มีจำนวนคดี 296,243 คดี เฉลี่ย 525 คดีต่อวัน คิดเป็นมูลค่าความเสียหาย 40,000 ล้านบาทหรือเฉลี่ย 74 ล้านบาทต่อวัน คดีแจ้งความออนไลน์ห้าอันดับแรก ได้แก่ อันดับที่หนึ่ง การหลอกลวงซื้อขายสินค้าหรือบริการทางออนไลน์มากที่สุดกว่า 1 แสนคดี (37.25%) อันดับที่สอง การหลอกให้โอนเงิน 36,896 คดี (13.65%) อันดับที่สาม การหลอกให้กู้เงิน 33,517 คดี (12.40%) อันดับที่สี่ การหลอกให้ลงทุนผ่านระบบคอมพิวเตอร์ 22,740 คดี (8.41%) และอันดับที่ห้า การข่มขู่ทางโทรศัพท์ 20,474 คดี (7.57%) (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2566)

ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประชาชนและของประเทศชาติในทุกๆระดับ โดยเฉพาะในระดับนโยบายที่มีผลกระทบต่อสังคมโดยกว้างอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน การป้องกันเป็นแนวทางเชิงรุกที่สำคัญ ถึงแม้ว่าอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาเดิม (คนร้ายใช้กลอุบายแบบเดิม ๆ หลอกโดยใช้กิเลสของเหยื่อเป็นตัวล่อ คือ ทางความโลภ ความกลัว ความน่าเชื่อถือ) แต่วิธีการที่คนร้ายใช้ในการเข้าถึงเหยื่อและวิธีการโอนเงิน ทำให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สิน/เงินของ

เหยื่อ เป็นวิธีการใหม่ที่อาศัยเทคโนโลยี นับว่าเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทยและสังคมโลก ซึ่งกฎหมายหรือกระบวนการป้องกันมิให้ประชาชนตกเป็นเหยื่ออาจยังตามไม่ทัน เช่น การเก็บหลักฐานในคดีซึ่งต้องใช้ความรู้ความชำนาญพิเศษเฉพาะ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ให้บริการทางการสื่อสาร/**Operator** ผู้ให้บริการทางการเงินหน่วยงานควบคุมกำกับ ดูแลเทคโนโลยีการสื่อสารและการเงินต่าง ๆ ยังขาดการประสานงานเพื่อต่อสู้กับปัญหาดังกล่าว ตลอดจนกฎหมายที่ยังไม่เอื้อต่อการทำงานของหน่วยงานให้บริการ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ทำให้คนร้ายใช้เป็นช่องโหว่ในการกระทำความผิด

การดำเนินคดีเพื่อติดตามจับกุมคนร้ายเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ทั้งการยึดทรัพย์ที่คนร้ายได้ไปเป็นไปได้ยากและสามารถยึดทรัพย์คืนมาได้จำนวนน้อยมาก ที่ผ่านมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พยายามประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงภัยจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี แต่จากสถิติการตกเป็นเหยื่อของประชาชนที่ผ่านมามีให้เห็นว่า การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนยังไม่สามารถลดปริมาณการตกเป็นเหยื่อได้

การป้องกันการเกิดปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่ดีแนวทางหนึ่ง คือ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ตลอดจนกฎหมายและบทลงโทษอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม ดังนั้น ในบทความวิชาการนี้ ขอเนื้อหาเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ดังนี้ ความหมายของอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ประเภทของอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีแบบบูรณาการที่เหมาะสม

ความหมายของอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

อาชญากรรมทางเทคโนโลยี หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ผู้อื่นนั้นได้รับความเสียหาย เช่น การลักทรัพย์อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และรวมถึงการกระทำใด ๆ ที่เป็นความผิดทางอาญา ซึ่งต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในการกระทำความผิดนั้น เช่น การบิดเบือนข้อมูล (Extortion) การเผยแพร่รูปอนาจารผู้เยาว์ (Child pornography) การฟอกเงิน (Money Laundering) ฉ้อโกง (Fraud) การถอดรหัสโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วเผยแพร่ให้ผู้อื่นดาวน์โหลดได้ บางครั้งเรียกว่า การโจรกรรมโปรแกรม (Software Pirating) และการขโมยข้อมูลความลับทางการค้าของบริษัท (Corporate Espionage) เป็นต้น (Shelly & Vermaat, 2010)

อาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นความผิดที่กระทำขึ้นต่อปัจเจกบุคคลรวมถึงกลุ่มของปัจเจกบุคคลด้วย เหตุจูงใจทางอาญาซึ่งเจตนาในการทำให้เหยื่อเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำร้ายร่างกายหรือจิตใจของเหยื่อ ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม โดยใช้เครือข่ายโทรคมนาคมสมัยใหม่ อาทิ การใช้อินเทอร์เน็ตจากเครื่องคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ (ห้องแชทอีเมล กระดานประกาศ และกลุ่มข่าว) และการใช้อุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ (เอสเอ็มเอส/เอ็มเอ็มเอส) (Halder, Jaishankar, & Jaishankar, 2012) ปัจจุบัน อาชญากรรมทางเทคโนโลยี

ถือเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจหรืออาชญากรรมทางธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศจำนวนมาก ซึ่งภัยจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หรือ Cybercrime ที่คนร้ายอาศัยช่องโหว่จากเทคโนโลยีในการเข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว โดยรูปแบบอาชญากรรมส่วนใหญ่เป็นการหลอกลวงให้เหยื่อหลงเชื่อไว้ใจ หรือหลงรัก หรือเกิดความกลัว แล้วชักจูงให้เข้าใจผิดว่าเรื่องที่หลอกลวงนั้นเป็นเรื่องจริงและยินยอมส่งมอบเงินหรือทรัพย์สินให้ โดยช่องทางสมัยใหม่ที่คนร้ายอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ง่ายต่อการโอนเงินหรือทรัพย์สินให้ไปคราวละมาก ๆ โดยขาดความยั้งคิดหรือขาดสติ ทำให้สูญเงินหรือทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมาก ในกรณีดังกล่าว คนร้ายให้เหยื่อโอนเงินหรือทรัพย์สินให้ผ่านบัญชีม้า (บัญชีธนาคารในชื่อของบุคคลอื่นเพื่อให้ยากต่อการติดตามคืน) โดยคนร้ายจะโอนต่อบัญชีม้าแฉวงหนึ่งไปยังบัญชีม้าแฉวงสองอีกหลายบัญชี และโอนต่อไปยังบัญชีม้าแฉวงสามในอีกหลายบัญชี ก่อนจะโอนออกไปให้คนร้ายระดับหัวหน้า หรือถอนออกไปในรูปแบบเงินสดดิจิทัล Crypto Currency ซึ่งทำให้การติดตามยึดคืนเป็นไปได้ยาก (วาสิน มีธรรม และบัณฑิต ขวโยธา, 2564)

กล่าวโดยสรุป อาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจหรืออาชญากรรมทางธุรกิจรูปแบบหนึ่ง

ประเภทอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในบทความนี้ ผู้เขียนขอแบ่งประเภทอาชญากรรมตามสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดลักษณะคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีไว้ ตามข้อ 4 ของคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 322/2565 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามคำสั่ง ตร.ที่ 400/2565 โดยแบ่งออกเป็น 14 ประเภท ดังนี้

(1) หลอกขายของออนไลน์ เป็น คดีหลอกลวงเกี่ยวกับสินค้า หรือบริการ หมายความว่า คดีที่มีการกระทำผิดโดยทุจริตหลอกลวงโฆษณาขายสินค้าหรือบริการผ่านสื่อสังคม เชิญชวนให้ผู้เสียหายเข้าไปซื้อสินค้าหรือใช้บริการและเมื่อผู้เสียหายสั่งซื้อและชำระเงินเรียบร้อยแล้วกลับไม่ได้รับสินค้าหรือบริการนั้น ๆ เช่น ผู้เสียหายติดต่อซื้อกระเป๋าแบรนด์เนมมือสองในราคาถูกกว่าปกติในร้านขายสินค้าออนไลน์ เมื่อชำระเงิน ค่าสินค้าแล้ว คนร้ายไม่ส่งสินค้าให้ตามที่ตกลงซื้อขายกัน จากนั้นได้ปิดร้านขายสินค้าออนไลน์ไป ไม่สามารถติดต่อได้ เป็นต้น และให้หมายความรวมถึง การหลอกซื้อสินค้าหรือบริการโดยมีเจตนาไม่จ่ายค่าสินค้าหรือบริการ เช่น สั่งซื้อสินค้า แล้วส่งเอกสารโอนเงิน (สลิป) ปลอมให้ผู้ขายดูทางออนไลน์เพื่อให้จัดส่งสินค้ามาให้ แต่ความจริงไม่ได้จ่ายเงินค่าสินค้าแต่อย่างใด เป็นต้น ตลอดจนคดีซื้อสินค้าหรือบริการ แต่มีเจตนาส่งสินค้าหรือให้บริการไม่ตรงตามที่โฆษณาไว้ อันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง หรือหลอกลวงให้ผู้เสียหายหลงเชื่อในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือปริมาณแห่งของนั้นอันเป็นเท็จตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 271 หรือตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 อย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ผู้เสียหายสั่งซื้อโทรศัพท์มือถือที่

โฆษณาว่าเป็นสินค้าใหม่จากศูนย์บริการ แต่กลับได้สินค้าที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว หรือหน่วยความจำน้อยกว่าที่โฆษณาไว้ หรือเปิดบริษัทรับต่อเติมบ้าน แต่เมื่อรับมัดจำแล้ว ไม่ดำเนินการตามที่ตามตกลงกับลูกค้าทุกราย เป็นต้น รวมถึงเชื่อมโยงของคนร้ายในลักษณะที่เป็นขบวนการ หรือมีผู้เสียหายเป็นจำนวนมากหลายพื้นที่ เช่น คนร้ายร่วมกัน หลอกลวงผู้เสียหายอันมีลักษณะเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำงาน โดยคนหนึ่งมีหน้าที่ในการสร้างเพจขายโทรศัพท์มือถือราคาถูกในแอปพลิเคชันเฟซบุ๊ก อีกคนหนึ่งมีหน้าที่หาลูกข่ายเข้ามา อีกคนหนึ่งมีหน้าที่ตอบข้อความที่ลูกค้าส่งมาเมื่อผู้เสียหายโอนเงินไปแล้ว กลุ่มคนร้ายจะปิดบัญชีเฟซบุ๊กและไม่สามารถติดต่อได้

(2) คอลเซ็นเตอร์ (Call Center) ช่มชู้ให้เกิดความกลัว เป็นคดีช่มชู้ให้เกิดความกลัว (Call center) หมายความว่า คดีที่มีการกระทำความผิดโดยใช้ โทรศัพท์ หรือโทรศัพท์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยเพื่อให้เกิดความกลัวในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ชูว่าจะส่งหมายเรียกหรือหมายจับ หรือจะดำเนินคดีเกี่ยวกับการฟอกเงิน หรือมีหมายจับคดี ฟอกเงิน จากนั้นคนร้ายจะเสนอความช่วยเหลือโดยให้ผู้เสียหายโอนเงินเข้าบัญชีคนร้ายหรือบัญชีม้าหรือโดยวิธีการอื่นใด โดยอ้างว่าเพื่อตรวจสอบว่าเงินของผู้เสียหายเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินหรือไม่ หากไม่มีส่วนเกี่ยวข้องจะโอนคืนให้ แต่เมื่อโอนเงินไปแล้วกลับไม่ได้รับเงินคืนกลับมาอีก การใช้ Voice over Internet Protocol (VoIP) ติดต่อกัน ไปยังผู้เสียหาย สร้างเรื่องราวหลอกลวงหรืออ้างตนเป็นบุคคลอื่น เช่น การแอบอ้างเป็นเจ้าของบริษัทไปรษณีย์ ไทย จำกัด หรือเจ้าหน้าที่บริษัทขนส่งต่าง ๆ แล้ว โอนสายให้พูดคุยกับคนร้ายที่อ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งคนร้ายจะอ้างว่าผู้เสียหายมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดกฎหมายต่าง ๆ (สรวิศ บุญมี, 2566)

(3) เงินกู้ออนไลน์ ดอกเบี้ยโหด เป็นคดีที่มีการกระทำความผิดโดยการหลอกลวง ผู้เสียหายด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยคนร้ายอาจสร้างเรื่องราว หรือสร้างข้อมูลอันเป็นเท็จในระบบคอมพิวเตอร์ แล้ว ส่งข้อความให้ผู้เสียหายทางโทรศัพท์ ทางสื่อสังคม หรือโดยการประกาศหรือโฆษณาในสื่อสังคม เพื่อหลอกลวงผู้เสียหายให้โอนเงินให้คนร้าย โดยอ้างเป็นค่าสมัคร ค่าสมาชิก หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น หลอกลวงว่าจะให้ผู้เสียหายถ่ายแบบ โดยให้โอนเงินค่าสมัคร ค่าดำเนินการไปก่อน แต่สุดท้ายได้ปิดเฟซบุ๊กหนี ไป หรือหลอกว่าจะคืนเงินค่าซื้อสินค้า แล้วส่ง QR code ให้ผู้เสียหายตรวจสอบและยืนยันยอด แต่แท้จริงแล้ว เป็นการหลอกให้เหยื่อกดโอนเงินให้ เป็นต้น

(4) เงินกู้ออนไลน์ ที่ไม่มีจริง (เงินกู้ทิพย์) คดีหลอกให้กู้เงินแต่ไม่ได้เงิน หมายความว่า คดีที่มีการกระทำความผิดโดยหลอกลวง ประกาศ หรือโฆษณาในสื่อสังคมเชิญชวนให้ประชาชนกู้ยืมเงิน เมื่อผู้เสียหายหลงเชื่อเข้าทำรายการขอกู้ยืมเงิน คนร้ายจะหลอกว่าได้รับการอนุมัติแล้ว แต่ต้องมีเงินค้ำประกัน หรือต้องจ่ายเงินอย่างอื่นเพิ่มก่อนจึงจะได้รับ เงินกู้ สุดท้ายผู้เสียหายไม่ได้ทั้งเงินกู้และเงินที่โอนไปให้คนร้าย เช่น ผู้เสียหายเห็นข้อความ “ปล่อยกู้ โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน” ในระบบอินเทอร์เน็ต เกิดความสนใจจึงกดลิงก์ของเว็บไซต์เงินกู้ปลอม เมื่อกรอกข้อมูลแล้ว คนร้ายจะติดต่อกลับมาอ้างว่าได้รับการอนุมัติเงินแล้ว แต่เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้เสียหาย มีเงินพอที่จะชำระเงินกู้ ต้องโอนเงินมาก่อนร้อยละ 20 เมื่อผู้เสียหายโอนแล้ว คนร้าย

ก็จะอ้างเหตุต้องจ่ายเงินอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมา ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าภาษี หรือค่าประกันภัย ปลดล็อคบัญชีฟอกเงิน หรือส่งเลขบัญชีผิดต้องโอนมาปลดล็อค โดยคนร้ายหลอกว่าจะโอนคืนทั้งหมดเมื่อดำเนินการแล้ว ด้วยความเสียดายเงินที่โอนไปก่อนหน้านี้ ผู้เสียหายจะโอนเงินไปให้คนร้ายเรื่อย ๆ ตามที่คนร้ายหลอก สุดท้ายแล้วผู้เสียหายไม่ได้ทั้งเงินกู้และเงินที่โอนไปให้คนร้าย

(5) หลอกให้ลงทุนต่าง ๆ ได้แก่ คดีหลอกให้ลงทุน ที่ไม่เข้าลักษณะฉ้อโกงประชาชน หมายความว่า คดีที่มีการกระทำความผิด โดยหลอกลวงให้ลงทุนทางธุรกิจ การเงิน หรือการค้า โดยเชิญชวนผ่านสื่อสังคมให้ผู้เสียหายมาลงทุนคนเดียวเป็นรายบุคคล ไม่ได้ให้มีการสร้างเครือข่ายในการลงทุน อ้างว่าจะได้รับผลตอบแทนหรือกำไรในอัตราสูง แต่ความจริงแล้ว ไม่มีกิจการหรือได้รับผลตอบแทนสูงตามที่กล่าวอ้าง เมื่อผู้เสียหายโอนเงินลงทุนหรือ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไปแล้ว กลับไม่ได้รับผลตอบแทนและเงินลงทุน หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แต่อย่างใด เช่น คนร้าย หลอกว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตรา(Forex), หุ้น, รับฝากเทรด (copy trade), เงินเหรียญดิจิทัล, เทรดทองคำ หรือน้ำมัน โดยทำเว็บไซต์ปลอมขึ้นมาหลอกลวงว่าได้กำไรต่อวัน จำนวนมากแล้วให้ผู้เสียหายโอนเงินไปร่วมลงทุน หรือแนะนำให้ซื้อขายในเว็บเทรดที่สร้างขึ้น หรืออ้างว่าเป็นคนที่สามารถซื้อตัวเครื่องบิน ซื้อสินค้าจากโรงงาน (Pre Order) ทำธุรกิจนำเข้าและส่งออกที่ซื้อสินค้า เหล่านั้นมาในราคาถูกแล้วนำไปขายในราคาแพง หรืออ้างว่าทำโรงงานชุดเหรียญดิจิทัลแล้วให้ผู้สนใจ มาร่วมลงทุน ซื้อ/เช่าเครื่องชุดเหรียญเพิ่มขึ้น ทั้งที่ไม่ได้มีเครื่องชุดอยู่จริง รวมถึงคดีหลอกให้ลงทุน ที่เข้าลักษณะฉ้อโกงประชาชน หรือแชร์ลูกโซ่ ตลอดจนการประกาศหรือเชิญชวนให้ร่วมลงทุนผ่านสื่อสังคมที่ปรากฏต่อประชาชนทั่วไป หรือระดมทุนโดยการหาสมาชิกใหม่ผ่านสื่อสังคมในรูปแบบเครือข่าย ให้ผลตอบแทนสูงกว่าที่สถาบันการเงินตามกฎหมายจะให้ได้ โดยจะมีผลตอบแทนในการหาสมาชิก ค่าบริหารทีมหรือไม่ก็ได้ ผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนได้นั้นไม่ได้เกิดจากผลิตภัณฑ์สินค้าหรือธุรกิจตามที่คนร้ายแอบอ้างแต่ เกิดจากเงินที่สมาชิกใหม่จ่ายค่าสมัครสมาชิก หรือลงทุน เช่น เปิดบริษัทผลิตเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงาน แม่เหล็กขายให้ต่างประเทศได้กำไรจำนวนมาก แต่ต้องการช่วยเหลือประชาชนโดยให้เข้ามาซื้อหุ้นละ 100 บาท ให้เงินปันผลเดือนละ 20% พร้อมให้ค่าชักชวนสมาชิกใหม่และค่าบริหารทีม 5% จนทำให้สมาชิกแต่ละคน ต้องการเป็นแม่ทีมที่มีรายได้สูงต่อเดือนเพราะการหาสมาชิกใหม่เข้ามาซื้อหุ้นบริษัท ด้วยการโฆษณาผ่านสื่อสังคมต่าง ๆ แต่สุดท้ายเมื่อไม่สามารถหาสมาชิกเพิ่มได้ ก็จะได้เงินทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยตามที่ตกลงไว้ หรือเปิดบริษัทชุดเหรียญ Bitcoin แล้วให้คนมาระดมทุนผ่านสื่อสังคม จากนั้นได้ปิดบริษัทหนีไป เป็นต้น และลักษณะคดีดังกล่าวนี้ให้รวมถึงกรณีการเปิดวงแชร์ออนไลน์เพื่อหลอกลวงสมาชิก หรือเปิดวงแชร์ออนไลน์ ที่ไม่มีลักษณะให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุนกองกลางแต่ละงวด เช่น เปิดวงแชร์ 10 วง โดยแอบอ้างชื่อสมาชิกอื่น ๆ ที่ไม่มีตัวตนจริงเพื่อหลอกลวงผู้เสียหาย หรือแชร์ออมเงินกินดอกเบี้ยผลตอบแทนสูงกว่าธนาคารทั่วไป แล้วปิดเพจหนีไป เป็นต้น

(6) หลอกให้เล่นพนันออนไลน์ เป็นการหลอกลวงหรือชักจูงให้ผู้อื่นเล่นพนันออนไลน์

(7) คดีหลอกให้รักแล้วโอนเงิน (Romance Scam) หมายความว่า คดีที่มีการกระทำความผิดโดย ปลอม โปรไฟล์เป็นบุคคลอื่น พุดคุยตีสนิท เพื่อให้เกิดความรัก ความน่าสนใจ หรือความน่าเชื่อถือ จากนั้นคนร้าย จะสร้างเรื่องราวหลอกให้ผู้เสียหายโอนเงินให้ เช่น

- หลอกว่าคนร้ายได้ส่งของมีค่ามาให้ผู้เสียหาย โดยมีผู้ร่วมขบวนการอ้างตัวเป็นเจ้าของที่ กรมศุลกากร หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทขนส่งต่าง ๆ แจ้งผู้เสียหายว่ามีพัสดุจากต่างประเทศส่งมาถึงผู้เสียหาย จะต้องเสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ จึงจะสามารถรับพัสดุนั้นได้

- คนร้ายสร้างเรื่องขึ้นมาว่าได้ขายทรัพย์สินในต่างประเทศแล้ว แต่มีปัญหาเกิดขึ้นไม่สามารถ ถอนเงินจากธนาคารได้ จะขอยืมเงินจากผู้เสียหาย โดยให้ผู้เสียหายโอนเงินไปให้บุคคลอื่นในประเทศไทยก่อน

- คนร้ายอ้างว่าเจ็บป่วย มีปัญหาเกี่ยวกับบัตรเครดิต ขอยืมเงินจากผู้เสียหายก่อน ตลอดจน รวมถึง คดีหลอกให้รักแล้วลงทุน (Hybrid scam) หมายความว่า คดีที่มีการกระทำความผิดโดยปลอม โปรไฟล์เป็น บุคคลอื่น โดยใช้สื่อสังคมในการพุดคุยเพื่อให้เกิดความน่าสนใจหรือน่าเชื่อถือ แล้วชักชวน หรือออกอุบายให้ ร่วมลงทุน โดยให้ผู้เสียหายโอนเงินเข้าบัญชีคนร้าย (บัญชีม้า) หรือชื่อเหรียญดิจิทัลใน แอปพลิเคชันปลอม หรือใช้วิธีการอื่น ๆ โดยไม่ได้รับผลตอบแทนจริง เช่น คนร้ายนำภาพนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงมา สร้างโปรไฟล์ ปลอมและส่งข้อความไปยังผู้เสียหาย โดยใช้แอปพลิเคชันอินสตาแกรม (Instagram) จากนั้น คนร้ายจะ ชักชวนผู้เสียหายพุดคุยเป็นการส่วนตัวให้เกิดความรัก ส่งภาพผลกำไรจากการลงทุนและการใช้ชีวิตที่สุขสบาย จากการลงทุนเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ และคนร้ายจะชักชวนให้ผู้เสียหายร่วมลงทุน โดยวิธีการส่งลิงก์ เว็บไซต์การลงทุนปลอมมาให้เพื่อให้ผู้เสียหายเข้าร่วมลงทุน

(8) ส่งลิงก์ปลอมเพื่อหลอกแสกเอาข้อมูลส่วนตัว เป็น ๙. คดีเข้าถึงระบบ หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ ผู้อื่นโดยมิชอบ (Hack) หมายความว่า คดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับข้อมูลคอมพิวเตอร์ ทั้งการเข้าถึง ระบบ แก๊ไข ดัดแปลง ก่อทวน หรือจำหน่ายเผยแพร่ ชุดคำสั่งระบบของผู้อื่นโดยมิชอบ อันเป็นความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น เข้าถึง ข้อมูลบุคคลอื่น แล้วนำข้อมูลบัตรประชาชนไปปลอมแปลง เปิดบัญชีและโอนเงินของผู้เสียหายเข้าบัญชีของ คนร้าย รวมถึงการหลอกเอารหัสการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ หรือหลอกเอารหัสเข้าบัญชีสื่อสังคม (Phishing) เพื่อนำไปใช้โดยมิชอบ เช่น การส่งลิงก์หลอกให้กรอกข้อมูลหรือให้ติดตั้งแอปพลิเคชันปลอม เพื่อ ควบคุมคอมพิวเตอร์ทางไกล ขโมยข้อมูลของเหยื่อไป ใช้ในการถอนเงินจากบัญชี หรือเข้าถึงข้อมูลหรือระบบ คอมพิวเตอร์ของผู้เสียหายโดยตรง เป็นต้น

(9) อ้างเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกลวงเอาข้อมูลส่วนตัว เป็นการอ้างตัวเป็นบุคคลอื่นเพื่อหลอกลวงเอาข้อมูลส่วนตัวมาเพื่อประโยชน์อันมิชอบ

(10) ปลอมไอดีไลน์ (Line ID) ไอดี บัญชีเฟซบุ๊ก (Facebook) หรือ แอคเคาท์ (Account) หลอกลวงยืมเงิน เป็นการปลอมเพื่อหลอกลวงยืมเงินผู้อื่น

(11) ข่าวปลอม (Fake news) - ข่าวก่อนแชร์ คดีข่าวปลอม (Fake News) หมายความว่า คดีที่มีการกระทำความผิดโดยนำข้อมูลอันเป็นเท็จ บิดเบือน หรือปลอมทั้งหมดหรือบางส่วนเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนโดยทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 14 และมาตรา 16 เช่น ลงข่าวในสื่อสังคมว่าเกิดภัยธรรมชาติสึนามิ ทำให้เกิดความตื่นตระหนกตกใจกับประชาชนทั้งประเทศ หรือการตัดต่อภาพดาราร ทำให้ถูกดูหมิ่น เกลียดชัง

(12) หลอกลวงเอาภาพไปเปลี่ยนเพื่อใช้แบล็กเมล์ เป็นคดีเกี่ยวกับเพศลวงละเมิดทางเพศ หมายความว่า คดีที่มีการกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับ เพศในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา หรือความผิดตามกฎหมายอื่น ๆ ที่มีโทษทางอาญา โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการกระทำความผิด เช่น การเผยแพร่สื่อลามกอนาจาร, ภาพเคลื่อนไหวการมีเพศสัมพันธ์, ภาพถ่ายที่เห็นอวัยวะเพศตนเองหรือบุคคลอื่น หรือภาพเปลือย หรือหลอกลวงให้เหยื่อถ่ายภาพไปเปลี่ยน เพื่อให้เกิดความอับอายหรือข่มขู่เรียกทรัพย์สิน หรือสิ่งอื่นใดจากเหยื่อนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ โดยผู้กระทำความผิดจะได้มาซึ่งผลประโยชน์หรือไม่ก็ได้ (คณาธิป ทองรวีวงศ์, 2561)

(13) โฆษณาชวนไปทำงานต่างประเทศแล้วบังคับให้ทำงานผิดกฎหมาย เป็นคดีหลอกลวงให้ทำงานออนไลน์ หมายความว่า คดีที่มีการกระทำความผิดโดยหลอกลวง ประกาศ หรือโฆษณาในสื่อสังคมเชิญชวนให้ผู้เสียหายทำงานพิเศษ ทำกิจกรรมใด ๆ หรือซื้อสินค้าในระบบออนไลน์ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจหรือน่าเชื่อถือว่างานดังกล่าวสามารถสร้างรายได้หรือค่าตอบแทนได้จริง โดยให้ผู้เสียหายโอนเงินค่าสมัครหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้ก่อนเมื่อได้ทำงาน ทำกิจกรรม หรือโอนเงินค่าสินค้าไปแล้ว ผู้เสียหายกลับไม่ได้รับรายได้สินค้า หรือค่าตอบแทนจริง เช่น คนร้ายได้ส่งข้อความชักชวนทำงาน หารายได้พิเศษหลังเลิกงานในระบบอินเทอร์เน็ต โดยทำเพียงกดไลค์ (Like) หรือแชร์ (Share) หรือเพิ่มยอดคนดู (View) ในแอปพลิเคชัน YouTube, Instagram (IG), TIK TOK หรือเว็บไซต์ขายสินค้า โดยจะมีรายได้ ต่อวัน ตามจำนวนเงินที่ลงทุน ยิ่งลงทุนมากยิ่งได้ผลตอบแทนต่อวันมาก หรือให้ผู้เสียหายกดสั่งซื้อสินค้าเพื่อ เพิ่มยอดขายหรือทำสต็อกสินค้า 8 ขั้นตอน โดยลงทุนซื้อสินค้าครั้งที่ 1 จะลงทุนหลัก 100 บาท มีกำไร 20% แต่ยังไม่สามารถถอนได้ ผู้เสียหายต้องลงทุนซื้อสินค้าในครั้งต่อไปเพิ่มอีกหลายครั้ง โดยราคาสินค้าจะแพงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้

ผู้เสียหายต้องเพิ่มเงินลงทุนขึ้นเรื่อย ๆ โดยเห็นผลกำไรจำนวนมากขึ้นในระบบ แต่สุดท้าย ผู้เสียหายไม่สามารถถอนเงินได้

(14) ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร (บัญชีม้า) ซึ่งเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน เป็นการยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีของตนเพื่อฉ้อโกงประชาชน

สรุปว่า ประเภทอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ ได้ ดังนี้

กลุ่ม 1 ความผิดที่เกิดขึ้นกับข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ หรือ Cyber Dependent Crime

1. เข้าถึงระบบหรือข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ชอบ หรือเปิดเผยมาตรการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความลับในการเข้าถึงระบบ Confidentiality

หากเข้าไปเจาะระบบหรือเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ของคนอื่น โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้อนุญาต หรือ การปล่อยไวรัส มัลแวร์เข้าคอมพิวเตอร์คนอื่น เพื่อเข้าถึงระบบหรือเจาะเอาข้อมูลบางอย่าง หรือพวกแฮกเกอร์ ที่เข้าไปขโมยข้อมูลของคนอื่น หรือล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบแล้วนำไปเปิดเผยโดยมิชอบก็ผิดเช่นกัน

บทลงโทษ

- เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์: จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 5)

- ล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย: จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 6)

- เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์: จำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 4 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 7)

- ดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์: จำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 6 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 8)

2. การแก้ไข ดัดแปลง หรือทำให้ข้อมูลผู้อื่น เสียหาย เปลี่ยนแปลงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสมบูรณ์ของข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือ Integrity

ในข้อนี้รวมถึงการทำให้ข้อมูลเสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมข้อมูลของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือจะเป็นในกรณี ที่ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ อย่างเช่น กรณีของกลุ่มคนที่ไม่ชอบใจกับการกระทำของอีกฝ่าย แล้วต่อต้านด้วยการเข้าไปขัดขวาง ทำร้ายระบบเว็บไซต์ของฝ่าย ตรงข้าม ให้บุคคลอื่น ๆ ใช้งานไม่ได้ หรือกลุ่มแฮกเกอร์ที่เข้าไป แฮก ระบบและข้อมูล เพื่อมุ่งหวังประโยชน์โดยมิชอบ เช่นการเรียก ค่าไถ่ หรือกลุ่มที่อาจจะต้องการแสดงจุดยืนทางการเมือง ฯ เป็นต้น

บทลงโทษ ต้องระวางโทษ : จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 9)

3. ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ระดับ ชะลอ ชัดขวาง รบกวนระบบคอมพิวเตอร์จนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบและข้อมูลคอมพิวเตอร์ Availability

ในข้อนี้เป็นการทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ

บทลงโทษ ต้องระวางโทษ : จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 10)

4 ส่งข้อมูลหรืออีเมลโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาอันรบกวนผู้อื่นหรือส่งอีเมลสแปม

ในข้อนี้ เป็นประเด็นพ้อคำแม่ค้าออนไลน์ หรือนักการตลาดที่ส่งอีเมล ขายของที่ลูกค้าไม่ยินดีจะรับ เช่น อีเมลสแปม หรือแม้แต่การฝากร้านตาม Facebook กับ Instagram ก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ (แต่อาจมีประเด็นว่าแพลตฟอร์มเหล่านั้นยินยอมให้ทำหรือไม่) และยังรวมถึงคนที่ขโมย Database ลูกค้าจากคนอื่นแล้วส่งอีเมลขายของตัวเอง โดยที่ปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มา หรือไม่ให้บอกเลิกได้ นับเป็นต้น นับเป็นผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 11

บทลงโทษ

-ถ้าส่งโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มา:ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท

-ถ้าส่งโดยไม่เปิดโอกาสให้ปฏิเสธตอบรับได้โดยง่ายต้องได้รับโทษ : ปรับไม่เกิน 2 แสนบาท

5.บทกจรจของการเข้าถึงระบบหรือข้อมูล availability ทำให้ข้อมูลไม่สมบูรณ์ Integrity หรือทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ใช้การไม่ได้ availability ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

ในข้อนี้ นับเป็นผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 12 ซึ่งบอกไว้ว่าการเข้าถึงระบบหรือข้อมูล หรือเปิดเผยมาตรการการป้องกัน รวมถึงการส่งข้อมูลรบกวนต่อระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ทางด้านการความมั่นคง โดยมีขอบ

บทลงโทษ

- กรณีไม่เกิดความเสียหาย: จำคุก 1-7 ปี และปรับ 2 หมื่น – 1.4 แสนบาท

- กรณีเกิดความเสียหายต่อข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์: จำคุก 1-10 ปี และปรับ 2 หมื่น – 2 แสนบาท

- กรณีเข้าไปความเปลี่ยนแปลง แกไข ต่อข้อมูลหรือกระทำต่อระบบเพื่อให้การ ทำงานของคอมพิวเตอร์ชะลอ ชัดขวาง หรือรบกวนจนไม่ปกติ: จำคุก 3-15 ปี และปรับ 6 หมื่น – 3 แสนบาท

- กรณีเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย: จำคุก 5-20 ปี และปรับ 1 แสน – 4 แสนบาท

6. จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด

ในข้อนี้ นับเป็นผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 13 มีบทลงโทษดังนี้

- กรณีทำเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 5-11 (ทั่วไป): ต้องจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากมีผู้นำไปใช้ กระทำความผิด ผู้จำหน่ายหรือผู้เผยแพร่ต้องรับผิดชอบร่วมด้วย

- กรณีทำเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ มาตรา 12-13 (ความมั่นคง): ต้องจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 4 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากมีผู้นำไปใช้ กระทำความผิด ผู้จำหน่ายหรือผู้เผยแพร่ต้องรับผิดชอบร่วมด้วย

7. ขว้างป้อม หรือ นำข้อมูลเท็จ, ปลอม, บิดเบือน, ผิดความมั่นคง, ลามกเข้าสู่ระบบหรือแฮร์

7.1 โพสต์หรือส่งข้อมูล บิดเบือน หรือปลอม หรือเท็จ เจตนาทุจริตหรือหลอกลวง ยกเว้นเรื่องหมิ่นประมาท (อย่างเช่น ขว้างป้อมโฆษณาธุรกิจลูกโซ่ที่หลอกลวงเอาเงินลูกค้า หรือส่งอีเมลให้กรอกเพื่อหลอกลวงเอาข้อมูลทางการเงินการฉ้อโกงต่าง ๆ เป็นต้น)

7.2. โพสต์ข้อมูลเท็จ นำเสียหายต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจหรือโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน (เช่น โพสต์ข่าวปลอมเรื่องแผ่นดินไหวแต่ไม่เป็นความจริง เป็นต้น)

7.3. โพสต์ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง ก่อการร้าย

7.4. โพสต์ข้อมูลลามก ที่ประชาชนเข้าถึงได้

7.5 เผยแพร่ส่งต่อข้อมูลที่รู้แล้วว่าผิด (เช่น กดแบ่งปันหรือ Share ข้อมูลที่มีเนื้อหาเข้าข่ายตามข้อ 7.1-7.4)

บทลงโทษ

- หากเป็นการกระทำที่ส่งผลถึงประชาชน: จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 วรรคหนึ่ง (1)

- หากเป็นกรณีที่เป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง: จำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 6 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (แต่ในกรณีอย่างหลังนี้สามารถยอมความกันได้)

8. ให้ความร่วมมือ ยินยอม รู้เห็นเป็นใจ กับผู้ร่วมกระทำความผิด

กรณีนี้ถ้าเทียบให้เห็นภาพชัดๆ เช่น เพจต่าง ๆ ที่เปิดให้มีการแสดงความคิดเห็น แล้วมีความคิดเห็นที่มีเนื้อหาผิดกฎหมายก็มีความผิด แต่ถ้าหากแอดมินเพจตรวจสอบแล้ว พบเจอและลบออก จะถือว่าเป็นผู้ที่พ้นความผิด

บทลงโทษ แต่ถ้าไม่ยอมลบออกต้องได้รับโทษ ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 15 ต้องได้รับโทษเช่นเดียวกันผู้โพสต์หรือแสดงความคิดเห็นทางออนไลน์ แต่ถ้าผู้ดูแลระบบพิสูจน์ได้ว่า ตนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการแจ้งเตือนแล้วก็ไม่ต้องรับโทษ

9.ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงภาพ

ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 16 แบ่งออกเป็น ๒ ประเด็นหลัก คือ

-การโพสต์ภาพของผู้อื่นที่เกิดจากการสร้าง ตัดต่อ หรือดัดแปลง ที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง อย่างเช่นกรณีที่เราภาพดาราดำไปตัดต่อ และตกแต่งเรื่องขึ้นมา จนทำให้บุคคลนั้นเกิดความเสียหาย ถือว่ามีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (โดยเฉพาะมีการใช้เทคโนโลยี DEEP FAKE ทำเป็นวิดีโอ เช่นใส่หน้าผู้นำประเทศ แล้วพูดในเนื้อหาที่เสียหาย)

-การโพสต์ภาพผู้เสียชีวิต หากเป็นการโพสต์ที่ทำให้บิดามารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย

บทลงโทษ หากทำผิดตามนี้ ต้องได้รับโทษ : จำคุกไม่เกิน 3 ปี และปรับไม่เกิน 2 แสนบาท

10.ผู้ให้บริการต้องเก็บข้อมูลฯ

ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 26 แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลักคือ

ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับแต่วันที่ข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ (หากจำเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ เก็บไว้เกิน 90 วัน แต่ไม่เกิน 2 ปี) ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถระบุตัวผู้ให้บริการ นับตั้งแต่เริ่มใช้บริการและต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วันนับตั้งแต่การใช้บริการสิ้นสุดลง

บทลงโทษ หากทำผิดตามนี้ ต้องได้รับโทษ : ปรับไม่เกิน 5 แสนบาท

กลุ่ม 2 ฉ้อโกง หรือ หลอกลวง โดยการใช้ข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์มากระทำความผิด หลอกลวงปกปิดเท็จจริงที่ควรบอก แสดงตนเป็นบุคคลอื่น โดยอาศัยความเชื่อใจ ความโลภ ความหลง ความกลัวได้แก่ หลอกลวงซื้อขายสินค้า หลอกลวงซื้อขายบริการ หลอกลวงซื้อขายสินค้า(เป็นขบวนการ) หลอกลวงเกี่ยวกับเงินดิจิทัล โอนเงินเพื่อรับรางวัลฯ หลอกลวงทางโทรศัพท์เป็นขบวนการ(Call Center) หลอกเป็นบุคคลอื่นเพื่อยืมเงิน และหลอกให้รักแล้วโอนเงิน

ข้อกฎหมายและบทลงโทษ : ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 351 กล่าวว่า การทุจริตหลอกลวงผู้อื่นด้วยข้อความที่เป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริง ซึ่งควรบอกและแจ้งให้ทราบ จะมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยจะมีอายุความ 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่รู้เรื่องกระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด

หากมีการใช้ข้อความ รูปภาพสินค้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่เป็นข้อมูลปลอมหรือเท็จเพื่อหลอกลวงให้ได้รับความเสียหาย ถือเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 ที่ว่า “การนำเข้าซึ่งข้อมูลอันเป็นเท็จ หลอกลวง ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท โดยมีอายุความ 10 ปี”

กลุ่ม 3 ฉ้อโกงประชาชน หลอกลวงให้ทำการลงทุนหรือทำธุรกิจ โดยการใช้ข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์มากระทำความผิด หลอกลวง ปกปิดเท็จจริงที่ควรบอก แสดงตนเป็นบุคคลอื่น ได้แก่ หลอกให้โอนเงินเพื่อหารายได้จากการทำกิจกรรม หลอกให้ลงทุน(ที่ไม่เข้าลักษณะฉ้อโกงประชาชน) หลอกให้ลงทุน (ที่เข้าข่ายฉ้อโกงประชาชน) หลอกให้ลงทุน (ที่เข้าลักษณะแชร์ลูกโซ่) และหลอกให้รักแล้วลงทุน (Hybrid Scam)

ข้อกฎหมายและบทลงโทษ : ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 ฉ้อโกงประชาชน ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,00 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14(1) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือน หรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชนฯ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,00 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อกฎหมายและบทลงโทษ : ความผิดในเรื่องการฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 342 วรรคสอง ที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 7 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท - 140,000 บาท และความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 ที่ว่า “การนำเข้าซึ่งข้อมูลอันเป็นเท็จ หลอกลวง ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,00 บาท โดยมีอายุความ 10 ปี”

-หลอกให้กู้แต่ไม่ได้เงิน เป็นลักษณะของการกู้เงินออนไลน์ ดอกเบี้ยเกินอัตรา

ข้อกฎหมายและบทลงโทษ : ความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 12 ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ 5-10 ปี และปรับตั้งแต่ 500,000 บาท ถึง 1,000, 000 บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ 10,000 บาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 ฉ้อโกงประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14(1) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่

บิดเบือน หรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชนฯ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กลุ่ม 4 ใช้เทคโนโลยีกระทำให้เกิดความเสียหายต่อเสรีภาพ ชื่อเสียง ความผิดทางเพศและต่อผู้เยาว์

-หมิ่นประมาท ดูหมิ่น

ข้อกฎหมายและบทลงโทษ : การนินทาคนอื่นลงในไลน์กลุ่ม อาจเข้าข่ายความผิดฐานหมิ่นประมาท เพราะเป็นการใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326

-การโพสต์เฟกบุ๊กด่าคนอื่น ประจานเมียน้อย ประจานลูกหนี้ ทวงถามหนี้ลูกหนี้ผ่านทางเฟกบุ๊ก ระบุชื่อ-นามสกุล ลงรูป โดยมีลักษณะเป็นการเผยแพร่ข้อความอันเป็นการหมิ่นประมาทออกไปยังสาธารณชน หรือประชาชนทั่ว เป็นความผิดอาญา ฐานหมิ่นประมาทผู้อื่นด้วยการโฆษณา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และมาตรา 328 โทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกิน 2 แสนบาท

-ข่มขู่หรือคุกคามทางเพศ

ข้อกฎหมายและบทลงโทษ : ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 กำหนดให้การรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท

-หลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ

มีข้อกฎหมายและบทลงโทษ ดังนี้

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 344 "ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปให้ประกอบกรงานอย่างใด ๆ ให้แก่ตนหรือให้แก่บุคคลที่สาม โดยจะไม่ใช่ค่าแรงงานหรือค่าจ้างแก่บุคคลเหล่านั้น หรือโดยจะใช้ค่าแรงงานหรือค่าจ้างแก่บุคคลเหล่านั้นต่ำกว่าที่ตกลงกัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ หรือสิ่งอื่นใดอันลามก

(2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว จำหน่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เช่าวัตถุหรือสิ่งของเช่นนั้น

(3) เพื่อจะช่วยให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรานี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287/1 วรรคหนึ่ง ครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287/1 วรรคสอง กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งส่งต่อซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็กแก่ผู้อื่น จำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 140,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287/2 มีวัตถุประสงศ์ ดังนี้

(1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกป็นอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก

(2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก จำหน่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชนหรือให้เช่าสื่อลามกอนาจารเด็ก

(3) เพื่อจะช่วยให้แพร่หลาย หรือการค้าสื่อลามกอนาจารเด็กแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรานี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าสื่อลามกอนาจารเด็กดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 60,000 บาท บาทถึง 200,000 บาท

แนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีแบบบูรณาการที่เหมาะสม

แนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีแบบบูรณาการที่เหมาะสม มี 2 ประการ ดังนี้ ประการที่หนึ่ง คือ มาตรการเชิงบริหารหรือเชิงนโยบาย ต้องมีกฎหมายเฉพาะอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ รวมทั้งระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้น ในบทความนี้ ขอยกตัวอย่างการดำเนินการล่าสุดของรัฐบาล คือ การร่างพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ที่หลอกลวงประชาชน ให้โอนเงินผ่านการติดต่อทางโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และลงโทษผู้ที่เปิดบัญชีบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ หรือกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินมาใช้ในการกระทำความผิด

อาญา แนวทางนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Meland, Tokas ,Erdogan, Bernsmed & Omerovic (2021) ได้ศึกษาตัวชี้วัดความปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยอธิบายไว้ว่า บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลมีหกส่วน ซึ่งได้แก่ (1) ผู้ค้ำประกันความปลอดภัย (Security Guarantor) (2) ผู้ออกกฎหมายและผู้บังคับใช้กฎหมาย (3) ตัวแทนของประชาชน (4) พันมิตรด้านความปลอดภัย (Security Partner) (5) ผู้สร้างและให้ความรู้แก่ประชาชน และ (6) ผู้คุกคาม (threat actor) ผู้ที่รับผิดชอบทางด้าน Cyber Security ในองค์กร ต้องมีความเข้าใจในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรและมีการตรวจสอบระบบอยู่เสมอ อัปเดตซอฟต์แวร์ให้เป็นปัจจุบันเสมอ เพราะบางครั้งความผิดพลาดอาจเกิดขึ้นจากบุคคลภายในองค์กรเอง หรือเกิดจากคนในองค์กร ที่ทำการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีเพื่อหาผลประโยชน์จากช่องโหว่ที่เกิดขึ้นในระบบได้ และประการที่สอง มาตรการเชิงปฏิบัติ ได้แก่ กรณีเว็บไซต์ผิดกฎหมาย จาบบ้าง เป็นภัย ต่อความมั่นคงของชาติ และที่ไม่เหมาะสม ลบหลูศาสนา อาจขอความร่วมมือไปยังกลุ่มแนวร่วมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตให้ช่วยกันต่อต้านและประณามเว็บไซต์ดังกล่าว รวมถึง การสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน ด้วยการรู้เท่าทันกับภัยอันตรายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี อันจะทำให้การป้องกันและการรับมือภัยดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนประเภทของอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผู้เขียนขอเสนอองค์ความรู้ใหม่ คือ การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องผ่านทางสื่อสังคมต่าง ๆ เช่น LINE TIKTOK Facebook Instagram โดยความร่วมมือกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม สถาบันการเงินต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดทำโครงการรณรงค์สื่อสารให้ความรู้ ความเข้าใจ นอกจากนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมต้องร่วมมือกับคณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันเพื่อการดักจับมิจฉาชีพที่ก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี และสามารถแจ้งเตือนผู้ใช้งานเครือข่ายเทคโนโลยีทั้งผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ และประชาชนต้องให้ความร่วมมือโดยรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายที่ให้ความรู้ แจ้งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เพื่อเป็นการป้องกันภัยจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป แนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีแบบบูรณาการที่เหมาะสม มี 2 ประการ ดังนี้ ประการที่หนึ่ง คือ มาตรการเชิงบริหารหรือเชิงนโยบาย ต้องมีกฎหมายเฉพาะอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ประการที่สอง มาตรการเชิงปฏิบัติที่สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน ด้วยการรู้เท่าทันกับภัยอันตรายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี อันจะทำให้การป้องกันและการรับมือภัยดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับ คือ การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องผ่านทางสื่อสังคม การพัฒนาซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันเพื่อการดักจับมิจฉาชีพที่ก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี และการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายที่ให้ความรู้ แจ้งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เพื่อเป็นการป้องกันภัยจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีดังกล่าว

สรุป

อาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ความผิดจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่ม 1 ความผิดที่เกิดขึ้นกับข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ หรือ Cyber Dependent Crime กลุ่ม 2 ฉ้อโกง หรือ หลอกลวง โดยการใช้ข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์มากระทำความผิด หลอกลวง ปกปิดเท็จจริงที่ควรบอก แสดงตนเป็นบุคคลอื่น โดยอาศัยความเชื่อใจ ความโลภ ความหลง ความกลัว กลุ่ม 3 ฉ้อโกงประชาชน หลอกลวงให้ทำการลงทุนหรือทำธุรกิจ โดยการใช้ข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์มากระทำความผิด หลอกลวง ปกปิดเท็จจริงที่ควรบอก แสดงตนเป็นบุคคลอื่น กลุ่ม 4 ใช้เทคโนโลยีกระทำให้เกิดความเสียหายต่อเสรีภาพ ชื่อเสียง ความผิดทางเพศและต่อผู้เยาว์ ความผิดของอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นความผิดและมีบทลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เป็นหลัก และมีกฎหมายอื่น ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา และพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 แนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีแบบบูรณาการที่เหมาะสม มี 2 ประการ ดังนี้ ประการที่หนึ่ง คือ มาตรการเชิงบริหารหรือเชิงนโยบาย ประการที่สอง มาตรการเชิงปฏิบัติ ได้แก่ กรณีเว็บไซต์ผิดกฎหมาย จาบจ้วง เป็นภัย ต่อความมั่นคงของชาติ และที่ไม่เหมาะสม ลบหลู่ศาสนา อาจขอความร่วมมือไปยังกลุ่มแนวร่วมผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตให้ช่วยกันต่อต้านและประณามเว็บไซต์ดังกล่าว รวมถึงการสร้างตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน ด้วยการรู้เท่าทันกับภัยอันตรายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี อันจะทำให้การป้องกันและการรับมือภัยดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- คณาธิป ทองรวีวงศ์.(2561). พันธกรณีของประเทศไทยตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (CERD): ศึกษากรณีการสื่อสารที่ทำให้เกิดความเกลียดชังทางคอมพิวเตอร์ (Online Hate Speech) ในกรอบพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560. *วารสารนิติศาสตร์และสังคมท้องถิ่น*. 2 (2), 111-141.
- “พระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527”, *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 101 ตอนที่ 164 ก, 12 พ.ย.2527, หน้า 1
- “พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒”, *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 96 ตอนที่ 72 ก, 4 พ.ค. 2522, หน้า 20
- “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2550”, *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 124 ตอนที่ 27 ก, 18 มิ.ย.2550, หน้า 4
- “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560”, *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 134 ตอนที่ 10 ก, 24 ม.ค.2560, หน้า 24
- “พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2599, *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 73 ตอนที่ 95 ก, 15 พ.ย. 2499, หน้า 1
- วาสิน มีธรรม และบัณฑิต ขวโยธา (2564). ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560 . *วารสารปัญญาปณิธาน*. 6 (1), 135-146
- สรวิศ บุญมี. (2566).ภัยแก๊งคอลเซ็นเตอร์จากอาชญากรรมทางเศรษฐกิจสู่อาชญากรรมทางเทคโนโลยี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*. 17(2), 19-26.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.(2566). รายงานสถิติการหลอกลวงทางออนไลน์ 1 มีนาคม 2565- 31 พฤษภาคม 2566. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา <http://www.thaipoliceonline.com>
- Halder, Debarati, Jaishankar, Karuppannan, & Jaishankar, K. (2012). *Cyber crime and the victimization of women: laws, rights and regulations*: Information Science Reference
- Meland, H.P., Tokas,S., Erdogan, G., Bernsmed,K. & Omerovic,A.(2021) A Systematic mapping study on cyber security indicator data. *Electronics*. 10, e1092. <https://doi.org/10.3390/electronics10091092>
- Shelly, G., & Vermaat, M. (2010). *Discovering Computers 2011*: Complete: Cengage Learning.